

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 16.09.2021
Vår ref.: 201800992-90
Arkiv: 617
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Stian Henriksen

Vedtak om fastsettelse av vilkår for North Sea Link og godkjenning av at Statnett inngår avtaler

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fastsetter vilkår for tilgang til utenlandsforbindelsen North Sea Link (NSL), i medhold av energiloven § 4-2 og forskrift om netregulering og energimarkedet (NEM) § 4-11 og § 6-2. Vedtatte vilkår for NSL følger av vedlegg til dette vedtaket.

RME godkjenner også at Statnett kan inngå avtalene System Operation Agreement og Commercial Agreement, i medhold av konsesjon for tilrettelegging av kraftutveksling med Storbritannia punkt 8.

Bakgrunn

NSL er en utenlandsforbindelse mellom Norge og Storbritannia, med en kapasitet på 1400 MW. NSL vil ha tilknytning til budområdet NO2 og budområdet Storbritannia (GB). Statnett og National Grid North Sea Link Limited (NGNSL) eier 50 % hver av kabelen, og kabelen er planlagt å settes i prøvedrift 1. oktober 2021.

I henhold til konsesjon for tilrettelegging av kraftutveksling med Storbritannia punkt 8, skal RME godkjenne inngåelse av alle avtaler av vesentlig betydning som Statnett inngår og som faller innenfor rammene av konsesjonen. Godkjenning av inngåelse av avtaler er et virkemiddel for å følge opp at avtaler som Statnett inngår oppfyller kravene i utenlandskonsesjonen. RMEs godkjenning av at Statnett kan inngå avtaler følger av dette vedtaket.

Statnett har lagt frem følgende avtaler til godkjenning:

- System Operation Agreement (SOA) mellom Statnett SF, National Grid North Sea Link Ltd (NGNSL) og National Grid Electricity System Operator Ltd (NGESO)
- Commercial Agreement (CA) mellom Statnett og NGNSL

Adresse

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

E-post: rme@nve.no, Telefon: 22 95 95 95, Internett: <http://reguleringsmyndigheten.no/>
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Statnett skal i tillegg legge frem følgende avtaler til vår informasjon:

- Operating Protocol mellom Statnett, NGNSL og NGESO
- den bilaterale Settlement Agreement mellom Statnett og NGESO

I tillegg er det fastsatt at reguleringsmyndigheten ved enkeltvedtak skal fastsette eller godkjenne vilkår for tilgang til forbindelsen, se energiloven § 4-2 fjerde ledd og forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-11 og § 6-2.

Energiloven § 4-2 sier følgende:

[...] Når det er gitt konsesjon etter første ledd, skal reguleringsmyndigheten, innenfor rammene av konsesjonsvilkårene, ved enkeltvedtak

- a) fastsette eller godkjenne vilkår for tilgang til forbindelsen, eller*
- b) fastsette eller godkjenne metoder for å fastsette vilkår som nevnt i bokstav a.*

Iht. NEM § 4-11 stilles det krav om følgende:

Når departementet har gitt konsesjon etter energiloven § 4-2, skal Reguleringsmyndigheten for energi, innenfor rammen av konsesjonsvilkårene, ved enkeltvedtak fastsette eller godkjenne vilkår for tilgang til forbindelsen, eller metoder for å fastsette slike vilkår.

NEM § 6-2 sier følgende om adgang til å fastsette eller godkjenne vilkår eller metoder:

Reguleringsmyndigheten for energi skal ved enkeltvedtak fastsette eller godkjenne den systemansvarliges vilkår, eller metoden for å fastsette slike vilkår, om

- a) system- og balansetjenester*
- b) planlegging, idriftsettelse eller tilknytning av anlegg i kraftsystemet, som bruk av standardvilkår*
- c) den systemansvarliges kapasitetstildeling og håndtering av flaskehalsen i overføringsnett, blant annet for utenlandsforbindelser etter energiloven § 4-2*
- d) utøvelsen av systemansvaret*

I brev av 14. april 2021 orienterte RME om hjemmelsgrunnlaget og våre forventninger til Statnett knyttet til utarbeidelse og fastsettelse av vilkår for NSL. RME informerte om at vi har mulighet til å endre vilkårene også etter at avtaler mellom Statnett og NGNSL er inngått. Fastsettelse av vilkår for NSL vil sikre RME mulighet til å justere eller endre relevante handelsløsninger og vilkår for tilgang til forbindelsen, dersom erfaringer eller endrede forutsetninger tilsier at det er nødvendig.

RME informerte i brevet av 14. april 2021 om at vi ønsket at Statnett utarbeidet og oversendte forslag til vilkår for tilgang til NSL, for de forhold RME anser som relevante. RME informerte også om våre forventninger knyttet til form og utdypende informasjon tilknyttet de foreslåtte vilkårene.

I etterkant av brevet 14. april 2021 har Statnett og RME hatt flere møter knyttet til avklaringer av prosessen og RMEs forventninger knyttet til hvilke forhold som på nåværende tidspunkt vurderes å være relevante å fastsette vilkår for.

I brev av 17. juni 2021 oversendte Statnett sine forslag til vilkår for tilgang til NSL. Statnett informerte om at det på sikt vil kunne være aktuelt med endringer av vilkårene, som følge av utvikling av nye løsninger eller endringer av behov og rammevilkår. Statnett informerte også at de imøteså at vilkårene ble vedtatt i tilstrekkelig tid før driftsettelse av NSL og senest innen 10. september 2021.

Fastsettelse av vilkår for NSL

RME vurderer at Statnetts forslag til vilkår i hovedsak er hensiktsmessig utformet. Ved fastsettelsen av vilkår for NSL har RME imidlertid gjort enkelte justeringer. Deriblant har vi vurdert at det ikke er relevant å fastsette særskilte vilkår for rampingrestriksjoner, siden dette reguleres av øvrig regelverk.

RME fastsetter vilkår for følgende forhold:

- Separat implisitt døgnmærkedsauksjon
- Kapasitetsfastsettelse
- Tapshåndtering
- System- og balansetjenester

Under følger en nærmere vurdering av de enkelte vilkår for NSL.

Vilkår for separat implisitt døgnmærkedsauksjon

Bakgrunn for separat implisitt døgnmærkedsauksjon

Brexit har medført at Storbritannia ikke lenger vil være en del av de felleseuropeiske markedsløsningene. Blant annet kan ikke Storbritannia ta del i det etablerte felleseuropeiske døgnetmarkedet eller intradagmarkedet som Norge allerede er en del av. Som følge av dette har Statnett og sin kabelpartner NGNSL utviklet en ny handelsløsning for NSL, som er separat fra de felleseuropeiske markedsløsningene. Den separate handelsløsningen er en døgnetmarkedsauksjon i budområdet NO2, med markedskobling til GB via NSL. Lukketiden for den separate auksjonen skal være kl. 10:50 og resultatet skal være klart kl. 11:00.

Nord Pool European Market Coupling Operator AS (NP EMCO) har etter en åpen anbudskonkurranse gjennomført av Statnett og NGNSL blitt tildelt oppgaven med å utvikle og organisere handelsløsningen.

På bakgrunn av at NP EMCO ble tildelt oppgaven fra kabelpartnerne, mottok RME 15. desember 2020 søknad fra Nord Pool EMCO om konsesjon for organisering og drift av markedsplass for omsetning av elektrisk energi i medhold av energiloven § 4-5.

Høringen av separat implisitt døgnetmarkedsauksjon

RME gjennomførte i perioden 2. februar – 26. februar 2021 en høring av Statnetts beskrivelse av den separate døgnetmarkedsauksjonen for NO2, sammen med høring av NP EMCO sin søknad om markedsplasskonsesjon. Statnetts beskrivelse av den separate døgnetmarkedsauksjonen er den samme som følger som vedlegg til vilkår 3.1.

RME mottok i alt elleve høringsuttalelser, hvorav fire av disse var uten merknader. En oppsummering av høringsuttalelsene følger som vedlegg til dette vedtaket.

I høringen av den foreslåtte handelsløsningen uttrykte bransjeorganisasjonen Energi Norge og markedssaktørene Agder Energi Kraftforvaltning AS, Skagerak Kraft AS, Lyse Produksjon AS og Hafslund Eco AS bred støtte til den valgte løsningen.

Energi Norge uttalte blant annet at den foreslåtte løsningen er den beste løsningen som lar seg gjennomføre innenfor gjeldende tidsramme og regulatorisk rammeverk. Videre viste de til at løsningen er å foretrekke fremfor eksplisitte auksjoner. Energi Norge vurderer at den foreslåtte handelsløsningen ikke vil gi negative konsekvenser for likviditeten, konkurransesituasjonen eller prisdannelsen i NO2. Energi Norge uttaler at den foreslåtte løsningen legger til rette for et velfungerende marked, god utnyttelse av handelskapasiteten på NSL, og at løsningen er lite kompleks og benytter kjente prosesser som gir lavere barrierer for deltakelse. Liknende syn fremmes også av Agder Energi Kraftforvaltning AS, Skagerak Kraft AS, Lyse Produksjon AS og Hafslund Eco AS.

Energi Norge uttrykte forståelse for at det var nødvendig å etablere en egen handelsløsning for NSL på grunn av Brexit. Skagerak Kraft AS, Lyse Produksjon AS og Hafslund Eco AS uttaler at de generelt slutter seg til Energi Norges høringsinnspill. Agder Energi Kraftforvaltning uttaler at det var bra at Statnett allerede i 2019 begynte å forberede et alternativ, slik at en løsning kan være klar til NSL settes i drift.

Energi Norge mener det bør vurderes om NSL på sikt skal knytte seg til handelsløsningene som vil utvikles på de andre forbindelsene mellom EU og Storbritannia, forutsatt at disse løsningene ikke er vesentlig dårligere enn den som nå implementeres. Agder Energi Kraftforvaltning imøteser også en videre utvikling av handelsmulighetene og at aktørene inkluderes i de prioriteringene som tas, både knyttet til et eventuelt valg om å knytte seg til løsninger som utvikles mellom EU og Storbritannia, eller om det er viktigere å supplere den foreslåtte implisitte auksjonen med intradaghandel.

Energi Norge mener videre at det bør utarbeides løsninger for intradaghandel og balansetjenester. Tilsvarende syn har også Agder Energi Kraftforvaltning AS, Skagerak Kraft AS, Lyse Produksjon AS og Hafslund Eco AS.

Hafslund Eco mener i tillegg at utstedelse av finansielle transmisjonsrettigheter mellom NO2 og tilgrensede prisområder i Norge vil kunne gi mer forutsigbar risiko ved deltagelse i NSL-auksjoner for aktører som hører til utenfor NO2.

I høringen uttrykte samtidig European Federation of Energy Traders (EFET) og kraftbørsen EPEX SPOT SE (EPEX) seg kritisk til den foreslåtte handelsløsningen. De mente at den foreslåtte handelsløsningen innebærer en diskriminering av kraftbørser, siden markedsaktører som ønsker å delta i auksjonen må være medlemmer av NP EMCO. Disse høringsinstansene mener også at handelsløsningen vil være mindre effektiv enn en handelsløsning som ville gitt alle kraftbørser tilgang til å overlevere ordre direkte fra sine kunder, f.eks. med delte ordrebøker.

EFET uttrykker støtte til valg av implisitt allokering av overføringskapasiteten, men mener at løsningen bør maksimere deltakelse fra markedsaktørene. EFET mener derfor at medlemmer fra både NP EMCO og EPEX i Norge og Storbritannia bør ha mulighet til å delta i auksjonen. EFET mener at en ny døgnauksjon vil fragmentere likviditeten i døgnmarkedet, og særlig i Storbritannia. EFET viser også til at den foreslåtte handelsløsningen ikke har noen direkte koordinering med andre mellomlandsforbindelser, og uttaler at dette er viktig for å øke likviditeten, styrke prissignalene og sikre effektive kraftmarkeder. EFET uttrykker også ønske om utstedelse av langsiktige transmisjonsrettigheter og handelsløsninger for intradag.

EPEX uttrykker at de uenig i den foreslåtte markedsløsningen og mener løsningen ekskluderer markedsaktører og kraftbørser. EPEX mener at eiere av utenlandsforbindelser ikke burde ha mulighet til å utpeke en eksklusiv markedsoperatør, men isteden en tjenestetilbyder som håndterer kapasitetsallokering. EPEX mener anskaffelsesprosessen for markedsløsningen ikke kan gi NSL

rettigheter til å ekskludere markedsaktører og konkurrerende kraftbørser. EPEX mener dette undergraver konkurransesituasjonen i Norge.

EPEX mener at markedsaktører ikke vil få fri tilgang til handelsløsningen, siden tilgang til handelsløsningen forutsetter at markedsaktørene inngår avtale med NP EMCO. EPEX mener også at det er en risiko for at produkter mellom NO2-GB-auksjonen og SDAC-auksjonen knyttes sammen og at handelsløsningen blir mindre effektiv siden markedsaktører ikke vil ha tilstrekkelige insentiver til å velge den mest effektive kraftbørsen. EPEX hevder at dette vil skade konkurransen i Norge.

EPEX mener videre at handelsløsningen vil kunne komme i konflikt med forbud mot utnyttelse av dominerende stilling under konkurranseloven § 11. EPEX mener at selv om løsningen ikke er en del av handelsløsningene for det indre energimarkedet, så fritar ikke dette de involverte partene fra krav i konkurranselovgivningen og fra krav om å tilgjengeliggjøre overføringskapasitet på en rettferdig og transparent måte.

EPEX viser til at Norge er en del av EUs indre energimarked via EØS-avtalen, og refererer til at TSOens oppgaver fremgår av EU-direktiv 2019/994, og at dette ikke berører oppgaver for drift av handelsløsninger.

RMEs vurdering av merknadene til høringen av separat implisitt døgmarkedsauksjon

RME oppfatter at det er støtte blant høringsinstansene om at det er valgt en separat implisitt døgmarkedsauksjon fremfor f.eks. eksplisitt allokering av overføringskapasiteten. RME oppfatter at høringsinstansene mener dette er et godt valg, gitt at man ikke kan anvende de etablerte felleseuropeiske markedsløsningene som følge av Brexit.

RME har ikke mottatt merknader knyttet til tidspunktet for når den separate døgmarkedsauksjonen skal gjennomføres, som er foreslått til å være kl. 10:50 dagen før driftsdøgnet. RME legger derfor til grunn at dette anses som et hensiktsmessig tidspunkt.

RME mottok merknader fra enkelte høringsinstanser om et ønske om å innføre langsiktige transmisjonsrettigheter mellom NO2 og tilgrensende budområder. RME har forståelse for at markedsaktører mener håndtering av risiko via sikringsprodukter er av betydning. Etter RMEs vurdering er det ikke tilstrekkelig grunnlag for å beslutte innføring av langsiktige transmisjonsrettigheter på dette tidspunktet. RME vil imidlertid vurdere behovet for relevante tiltak knyttet til sikringsprodukter på et senere tidspunkt og etter at det er høstet erfaringer med markedskoblingen mot Storbritannia og den etablerte handelsløsningen.

RME mottok merknader om ønske om en videreutvikling av handelsmulighetene, deriblant muligheter for å innføre intradaghandel. RME oppfatter at Statnett allerede har til vurdering muligheter for både intradaghandel og mothandel, og vi vil vurdere innføring av slike løsninger etter at forbindelsen har kommet i drift.

De mest kritiske merknadene knyttet til de foreslåtte vilkårene har ikke vært knyttet til selve valget om en separat implisitt døgmarkedsauksjon, men vært knyttet til at NP EMCO er valgt som tjenestetilbyder av auksjonen og at auksjonen ikke gir andre markeds plasser tilgang.

RME har hatt dialog med Statnett om problemstillinger knyttet til utforming av markeds løsningen og konkurranse mellom børser. RME har stilt spørsmål om det er mulig å tilpasse handelsløsningen på en slik måte at flere markeds plasser får tilgang, f.eks. via deling av ordrebøker. Statnett redegjorde i notat til RME av 4. mai 2021 at det ikke ville være mulig å utvikle en handelsløsning som gir flere markeds plasser adgang, uten betydelig risiko for å forsinke driftsettelsen av NSL, som er planlagt 1. oktober 2021.

Statnett har også vist til at de allerede i 2019 måtte foreta et valg om å designe en separat handelsløsning, i tilfelle Storbritannia etter 1. januar 2021 ikke lengre kunne benytte de felleseuropeiske løsningene for krafthandel. Statnett har vist til at de etter grundige vurderinger valgte å starte arbeidet med å designe, anskaffe og implementere en separat implisitt døgnmarkedsauksjon for å kunne ha en handelsløsning klar før driftsettelse av NSL. Statnett viser til at de ved å anskaffe en samlet pakke fra én leverandør, som inkluderer markedskoblingsfunksjonen, børsfunksjonen og oppgjørsfunksjonen, så ble tiden som kreves for utvikling og implementering så kort som mulig, og risikoen for forsinkelser minimert. Basert på en åpen konkurranse ble oppdraget med å utvikle og drifte en separat implisitt auksjon mellom Storbritannia og NO2 tildelt NP EMCO.

RME har forståelse for at Statnett og NGNSL på et tidlig tidspunkt måtte foreta et valg om å designe en alternativ handelsløsning for å allokere overføringskapasiteten mellom NO2 og Storbritannia, for å sikre at det er en velfungerende handelsløsning på plass ved driftsettelse av NSL. RME mener det er riktig å legge stor vekt på hensynet til at NSL skal settes i drift til planlagt tid og med en velfungerende handelsløsning som utnytter handelskapasiteten på en effektiv, pålitelig og sikker måte, siden forsinkelser i driftsettelsen eller feil ved handelsløsningen vil kunne ha store samfunnsøkonomiske konsekvenser.

Et sentralt premiss for vår vurdering av handelsløsningen er at den skal bidra til at kraftomsetning foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte. RME ønsker en løsning som bidrar til effektiv konkurranse som gagnar kraftmarkedet og sluttbrukere. Å utvikle en løsning med flere markedsplasser er mer komplekst både i utvikling og drift av løsningen. Dette krever også kostnader i et kortsiktig perspektiv, som enten dekkes av Statnett eller dekkes av markedsplassens kunder.

Konkurranse mellom kraftbørser kan særlig på sikt være gunstig for markedsaktørene og sluttbrukere, ved å bidra til innovasjon og disiplinere til kostnadseffektivitet og lavere gebyrer. Etter vår vurdering vil ikke effektiviteten og prisdannelsen i kraftmarkedet påvirkes av antallet markedsplasser i et kortsiktig tidsperspektiv, så lenge de samme aktørene velger å delta i auksjonen. Det er også mye per i dag som tyder på at den valgte løsningen skal endres eller erstattes innen relativt kort tid. Statnett har selv påpekt at løsningen vil kunne være midlertidig, og har i brev av 22. januar 2021 informert om at de vurderer at det på et senere tidspunkt kan bli aktuelt å delta i den felles løsningen som utvikles av EU og Storbritannia. Gitt omstendighetene i dette tilfellet, mener vi det er riktig å vektlegge at kabelen settes i drift slik løsningen er utviklet i dag. Som vi kommer nærmere inn på under, ønsker vi imidlertid mer informasjon om hva en løsning som tilrettelegger for flere kraftbørser innebærer og hvordan den eventuelt kan tilpasses.

Vi viser også til at NP EMCOs fastsettelse av handelsgebyrer vil være underlagt vilkår i markedsplasskonsesjonen, hvor det stilles krav om at konsesjonæren kun kan kreve handelsgebyrer for kostnader ved funksjoner som ikke dekkes av Statnett og NGNSL, inkludert en rimelig avkastning ved effektiv drift. Etter vår vurdering vil dette bidra til at markedsaktørers kostnader for deltakelse holdes på et slik nivå at dette i seg selv ikke skal ha en vesentlig betydning for deres valg om å delta i auksjonen, sammenliknet med om det var mulig å delta via flere markedsplasser.

RME vurderer at vilkårene for separat implisitt døgnmarkedsauksjon oppfyller bestemmelsene i energilovgivningen

RME har i sin vurdering av fastsettelse av vilkår for NSL i medhold av energiloven § 4-2 og NEM-forskriften § 4-11 og § 6-2 lagt vekt på formålsbestemmelsen i energiloven § 1-1, som sier:

«Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.»

Sammenstilt med formålsbestemmelsen i forskrift om netregulering og energimarkedet (NEM) §1-1, som sier:

«Forskriften skal legge til rette for et effektivt energimarked, der omsetning av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, og sikre en effektiv markedsovervåkning.

Forskriften skal bidra til å sikre at produksjon, omforming, overføring, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, og at det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.»

RME har også lagt vekt på vilkår nr. 2 i Statnetts konsesjon for tilrettelegging av kraftutveksling med Storbritannia, som sier at:

«Statnett er ansvarlig for en samfunnsøkonomisk lønnsom utbygging og drift av forbindelsen og skal sikre en mest mulig sikker og effektiv kraftutveksling med utlandet»

Den foreslåtte handelsløsningen er basert på tilsvarende auksjonsform og algoritme som benyttes i det eksisterende døgnet, dvs. en døgnettsauksjon som implisitt allokere overføringskapasiteten. RME legger til grunn at en slik auksjonsform oppfyller formålsbestemmelsene i energiloven og NEM. Statnett har også redegjort i brev til RME av 22. januar 2021 at de vurderer den valgte handelsløsningen som bedre enn andre mulige handelsløsninger, som f.eks. bruk av eksplisitte auksjoner. Valget av døgnettsauksjoner med implisitt allokering av overføringskapasiteten, har også fått bred støtte fra høringsinstansene i høringen. At handelsløsningen skal utvikles og driftes av en kraftbørs som allerede drifter liknende handelsløsning i det eksisterende døgnet, gir etter RMEs vurdering støtte til at den valgte handelsløsningen bidrar til en sikker og effektiv kraftutveksling til utlandet.

RME vurderer derfor at de foreslåtte vilkårene om etablering av en separat døgnettsauksjon mellom NO2 og Storbritannia er i tråd med formålene i energiloven § 1-1 og NEM § 1-1. Videre vurderer RME at vilkårene er i tråd med Statnetts konsesjon for tilrettelegging av Storbritannia pkt. 2. RME fastsetter derfor vilkår om at den implisitte separate døgnettsauksjonen skal være i tråd med den tekniske beskrivelsen som følger vedlagt vilkårene. Lukketiden for den separate auksjonen skal være kl. 10:50 CET og resultatet skal være klart kl. 11:00 CET. Enhver vesentlig endring av designet av auksjonen skal forelegges RME for godkjenning.

RME tar samtidig EPEX og EFETs ønsker om muligheter for tilgang for flere kraftbørser til etterretning og vi vil arbeide videre med problemstillingen. RME ber derfor Statnett gjennomføre en utredning av mulige tilpasninger av handelsløsningen, spesielt knyttet til muligheten for at flere markedsplasser kan gis tilgang til forbindelsen. Beskrivelse av dette følger av et eget brev. Som en del av utredningen ber vi Statnett utarbeide en tidsplan for hvordan mulige tilpasninger av handelsløsningen kan gjennomføres. Utredningen må legge vekt på en samlet sett effektiv markedsløsning og utnyttelse av NSL. Utredningen og tidsplanen må også ta hensyn til potensielle endringer i markedetsdesignet i Storbritannia og utviklingen av arbeidet med «Multi-Region Loose Volume Coupling» i tråd med handelsavtalen mellom EU og Storbritannia. Utredningen vil danne grunnlag for RMEs vurdering av om handelsløsningen bør endres og på hvilken måte. Vi ber Statnett gjennomføre og oversende utredningen innen 15. februar 2022.

Samtidig stiller RME krav i markedsplasskonsesjonen til NP EMCO om å bidra til utviklingen av ordning som tilrettelegger for flere markedsplasser, dersom RME senere stiller krav om det. Det samme gjelder dersom slike krav innføres som følge av endringer i regelverk. Konsesjonen kan også endres eller trekkes tilbake dersom det er nødvendig som følge av endringer i handelsløsningen for NSL.

Endelig vedtak om markedsplasskonsesjon følger av brev til NP EMCO med samme dato som dette vedtaket.

Vilkår for kapasitetsfastsettelse, tapshåndtering og system- og balansetjenester

RME fastsetter vilkår for kapasitetsfastsettelse

RME fastsetter vilkår for kapasitetsfastsettelse som er i tråd med etablerte prinsipper. Det vil si at den etablerte NTC-metoden skal benyttes for å sikre en effektiv fordeling av handelskapasitet mellom NO2 og Storbritannia og mot andre grenser. I forbindelse med prøvedrift av forbindelsen vil det være mulig å avvike de etablerte prinsippene for å få driftserfaring og for å ivareta driftssikkerheten. Vesentlige endringer i metoden for kapasitetsfastsettelse, ved f.eks. innføring av flytbasert kapasitetsberegning, skal forelegges RME for godkjenning.

RME fastsetter vilkår for tapshåndtering

I tråd med vilkår i Statnetts utenlandskonsesjon for handel med Storbritannia stilles det vilkår om bruk av implisitt tapshåndtering. Beregnet tapsfaktor skal oversendes RME til informasjon sammen med en begrunnelse for valg av tapsfaktor. RME skal også informeres om enhver endring i valg av tapsfaktor og RME kan kreve at det gjøres oppdaterte analyser av hva som er riktig tapsfaktor for forbindelsen.

RME fastsetter vilkår for system- og balansetjenester

RME fastsetter vilkår om at system- og balansetjenester skal leveres i tråd med inngåtte avtaler mellom Statnett og relevante partnere. Enhver vesentlig endring av gjeldende system- og balansetjenester skal forelegges RME til godkjenning. RME skal også godkjenne enhver ny system- og balansetjeneste.

Godkjenning av avtaler

RME vurderer at avtalene System Operation Agreement (SOA) og Commercial Agreement (CA) er av vesentlig betydning, og at de krever godkjenning, jf. utenlandskonsesjonen punkt 8.

I tillegg til å få fremlagt avtalene, har RME hatt en rekke møter med Statnett. I disse møtene har vi fått innsyn i avtaleutkast underveis og vi har blitt informert om fremdriften i forhandlingene mellom Statnett og den britiske motparten. I dialogen med Statnett har vi lagt vekt på at avtalene skal være balanserte. Det vil si at det bør være tilsvarende rettigheter og plikter på begge avtalepartene. Det endelige avtaleutkastet er et resultat av forhandlinger mellom partene. Vi har i tillegg, basert på en overordnet gjennomgang av de tilsendte avtalene, vurdert innholdet i avtalene.

RME må vurdere om avtalene er innenfor rammene av konsesjonen, herunder at innholdet er i tråd med prinsippene nedfelt i konsesjonen og med energireguleringen for øvrig.

Ifølge utenlandskonsesjonens punkt 2 er Statnett ansvarlig for en samfunnsøkonomisk lønnsom utbygging og drift av forbindelsen og skal sikre en mest mulig sikker og effektiv kraftutveksling med utlandet. Som følge av Brexit kan ikke Storbritannia ta del i det etablerte felleseuropeiske døgnmarkedet eller intradagmarkedet. Dette medførte at det var et behov for å fremforhandle avtale om alternativ handelsløsning for North Sea Link.

Som nevnt ovenfor under vurderingen av vilkårene for NSL, vurderer vi at den valgte handelsløsningen fører til en samfunnsøkonomisk lønnsom drift av forbindelsen og en mest mulig sikker og effektiv kraftutveksling med utlandet, gitt omstendighetene med Brexit. Med bakgrunn i dette vurderer vi også at avtalene bidrar til sikker og effektiv kraftutveksling med Storbritannia.

Vi har ved gjennomgangen heller ikke avdekket forhold som kan være i strid med øvrige vilkår i utenlandskonsesjonen eller energireguleringen før øvrig. I den forbindelse er det vesentlig at det i avtalene er tatt inn et forbehold om at avtalene kan endres som følge av endringer i regelverk eller beslutninger fra regulator, jf. artikkel 21 i SOA og artikkel 14 i CA.

RME vurderer i henhold til utenlandskonsesjonene å kunne godkjenne at Statnett inngår ovennevnte avtaler. Godkjenningen er likevel ikke til hinder for at RME kan gripe inn senere dersom vi oppdager at det er forhold i avtalene eller dens praktisering som er i strid med norsk rett.

Vedtak om fastsettelse av vilkår for NSL og godkjenning av avtaler

Reguleringsmyndigheten for energi (RME) fastsetter vilkår for tilgang til utenlandsforbindelsen North Sea Link (NSL) i medhold av energiloven § 4-2 og forskrift om netregulering og energimarkedet (NEM) § 4-11 og § 6-2. Vedtatte vilkår for NSL følger av vedlegg til dette vedtaket.

RME godkjenner også at Statnett kan inngå avtalene System Operation Agreement og Commercial Agreement, i medhold av konsesjon for tilrettelegging av kraftutveksling med Storbritannia punkt 8.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Tore Langset
fungerende direktør

Helena Mellison Lindstad
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

- Vilkår for North Sea Link
  - Vedlegg til vilkår for North Sea Link – Beskrivelse av separat handelsløsning
- Oppsummering av høring om markedsløsning for NSL og søknad om markedsplasskonsesjon - saksdokument 201800992-87
- Korrespondanse mellom RME og Statnett – saksdokumenter 201800992-16/18/19/24/25/46/47
- Notat fra Statnett om multi-NEMO-løsning på NSL – saksdokument 201800992-91

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energiklagenemnda men sende den til RME. RMEs e-postadresse er: rme@nve.no. RME vurderer om vedtaket skal endres. Dersom RME ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til Energiklagenemnda.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden RME fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be RME om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: <ul style="list-style-type: none"> - Skrive hvilket vedtak du klager på. - Skrive hvilket resultat du ønsker. - Opplyse om du klager innenfor fristen. - Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til RME for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på RMEs vedtak, og klagen er avgjort av Energiklagenemnda som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom RME eller Energiklagenemnda endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.